

Sygn. akt I Ca 153/19

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 3 czerwca 2019 roku

Sąd Okręgowy w Sieradzu Wydział I Cywilny

w składzie:

Przewodniczący: SSO Barbara Bojakowska

po rozpoznaniu w dniu 3 czerwca 2019 roku w Sieradzu

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa Spółdzielczej (...)
w G.

przeciwko P. B.

o zapłatę

na skutek apelacji pozwanego

od wyroku Sądu Rejonowego w Łasku

z dnia 11 września 2018 r. sygn. akt I C 605/18

- 1. zmienia zaskarżony wyrok w punkcie 1 w ten sposób, że zasądzoną kwotę 8677,61 zł obniża do kwoty 8187,43 zł (osiem tysięcy sto osiemdziesiąt siedem złotych 43/100);**
- 2. oddala apelację w pozostałym zakresie;**
- 3. zasądza od pozwanego P. B. na rzecz powoda Spółdzielczej (...) w G. kwotę 765,96 zł (siedemset sześćdziesiąt pięć złotych 96/100) tytułem zwrotu kosztów postępowania apelacyjnego.**

Sygn. akt I Ca 153/19

UZASADNIENIE

Zaskarżonym wyrokiem Sąd Rejonowy w Łasku zasądził od pozwanego P. B. na rzecz powoda S. im. F. S. z siedzibą w G. 8677,61 zł z odsetkami umownymi w wysokości odsetek maksymalnych za opóźnienie – zastrzegając, że wysokość odsetek umownych nie może przekroczyć dwukrotności wysokości odsetek ustawowych za opóźnienie oraz 1926 zł tytułem zwrotu kosztów postępowania, w tym 1800 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa prawnego (pkt 1 i 2).

Powyższe orzeczenie zapadło w oparciu o następujące ustalenia i wnioski, których istotne elementy przedstawiają się następująco:

22 marca 2016 r. powód zawarł z pozwanym umowę pożyczki nr (...).

Na podstawie tej umowy została udzielona pożyczka w kwocie 9700 zł. Termin spłaty pożyczonej kwoty upływał w dniu 22 marca 2020 r. Pozwany był zobowiązany do spłaty pożyczki w terminie.

Wysokość prowizji z tytułu udzielenia pożyczki określono w umowie na kwotę 1552 zł, zaś wysokość opłaty przygotowawczej na kwotę 40 zł – pkt 19 podpunkt a) umowy.

W punkcie 21 umowy przewidziano, że roczna stopa oprocentowania zadłużenia przeterminowanego wynosić będzie dwukrotność sumy stopy referencyjnej Narodowego Banku Polskiego i 5,5 punktów procentowych – 14% na dzień zawarcia umowy. Zmiana wysokości ww. stopy następuje w przypadku zmiany stopy referencyjnej przez Narodowy Bank Polski, z tym zastrzeżeniem, że maksymalna stopa procentowa (odsetki maksymalne za opóźnienie) nie może przekraczać dwukrotności odsetek ustawowych za opóźnienie. Odsetki ustawowe za opóźnienie stanowią wysokość równą sumie stopy referencyjnej Narodowego Banku Polskiego i 5,5 punktów procentowych. W punkcie 15 przewidziano, że wpłaty będą zaliczane na opłaty z tytułu zwrotu kosztów ubezpieczenia, następnie na pozostałe prowizje i opłaty, odsetki od kapitału przeterminowanego, a od dnia wytoczenia powództwa o zapłatę wierzytelności Kasy z tytułu umowy, odsetki jak od należności przeterminowanej od całości należności przeterminowanej, wymagalne odsetki za okresy obrachunkowe, kapitał przeterminowany, odsetki naliczane od dnia wypłaty i wreszcie na kapitał.

Umowa przewidywała, że w przypadku opóźnienia w spłacie pożyczki, pożyczkodawca podejmuje w stosunku do pożyczkobiorcy poręczycieli czynności windykacyjne w następującej kolejności: monit SMS może zostać wykonany do 30 dnia przeterminowania, monity telefoniczne wykonywane są do 90 dnia przeterminowania, wysyłka wezwań i zawiadomień następuje do 90 dnia przeterminowania i do dnia 180 przeterminowania. Działania te podejmowane były równocześnie, a spełnienie całości wymagalnego zobowiązania powodowało zaprzestanie działań windykacyjnych – punkt 22 umowy.

W przypadku nieterminowej spłaty pożyczki należność z tego tytułu stawała się należnością przeterminowaną w dniu następnym – punkt 23 umowy. Umowa przewidywała także, że od niespłaconego w całości lub w części kapitału, a od dnia wniesienia powództwa do całości zadłużenia, pobierane są odsetki według stopy procentowej o jakiej mowa w punkcie 21 umowy. Pożyczkodawcy przysługiwało prawo do wypowiedzenia umowy pożyczki w trybie i na warunkach jak w punkcie 29 umowy – strona powodowa zastrzegła sobie prawo do wypowiedzenia umowy pożyczki z 30 – dniowym terminem wypowiedzenia i postawienia po upływie okresu wypowiedzenia całej pożyczki wraz z odsetkami w stan natychmiastowej wykonalności w przypadku stwierdzenia, że warunki udzielenia pożyczki, w szczególności zobowiązania zawarte w punkcie 28, nie zostały dotrzymane, a także w przypadku, gdy pożyczkobiorca nie zapłacił w terminach określonych w umowie pełnych rat pożyczki za co najmniej dwa okresy płatności po uprzednim wezwaniu pożyczkobiorcy listem poleconym do zapłaty zaległych rat w terminie nie krótszym niż 14 dni roboczych od otrzymania wezwania pod rygorem wypowiedzenia umowy.

Integralną część pożyczki stanowiły: Regulamin udzielania kredytów i pożyczek konsumenckich Spółdzielczej Kasy Oszczędnościowo – Kredytowej, harmonogram spłaty pożyczki, tabela prowizji i opłat dla pożyczek i kredytów, wzór oświadczenia o odstąpieniu od umowy, wzór dyspozycji spłaty pożyczki. W punkcie 35 umowy zawarto zapis o treści: „pożyczkobiorca oświadcza, że zapoznał się z treścią Regulaminu i wszystkich pozostałych załączników oraz zobowiązuje się do ich stosowania”.

W dacie zawarcia ze stroną powodową umowy pożyczki pozwany podpisał również deklarację członkowską – nr członkowski (...), zobowiązując się tym samym do przestrzegania obowiązującego statutu i regulaminów (znanych mu), uchwał Zebrania Przedstawicieli oraz postanowień władz statutowych (...).

Na dzień 30 maja 2017 r. (data pisma pożyczkodawcy w przedmiocie wypowiedzenia pożyczkobiorcy umowy pożyczki, która została postawiona w stan natychmiastowej wykonalności w dniu 6 lipca 2017 r.) pozwany zalegał z płatnością rat w części - w zakresie raty ze stycznia 2017 r. w wysokości 241,31 zł, w tym 64,57 zł odsetek od pożyczki i 176,74 zł bazy raty oraz w całości - w zakresie rat za okres od lutego 2017 r. do maja 2017 r. (łącznie 4 raty po 246,09 zł każda). W sumie 1225, 67 zł, w tym 318,27 zł odsetek od pożyczki i 907,40 zł raty baz.

W związku z powyższym pożyczkodawca wystosował do pozwanego łącznie 4 wezwania do zapłaty.

Na dzień 28 lipca 2017 r. dług pozwanego względem powoda wynosił 8677,61 zł, tj. 8165,48 zł jako pozostały kapitał pożyczki oraz 512,13 zł tytułem wszystkich odsetek.

Sąd powołując się na treść przepisów art. 720 § 1 k.c., art. 354 k.c. oraz art. 5 k.c.,

a także art. 233 § 1 k.p.c., art. 231 k.p.c., art. 243 1 k.p.c. i 77³ k.c. wskazał, że niewątpliwym jest, iż obie strony umowę pożyczki zawarły, gdyż w tym zakresie pełnomocnik pozwanego podnosił szereg uwag dotyczących „jakości” dowodów zaprezentowanych przez powoda na tą okoliczność, jednocześnie nie prezentując własnych. Patrząc jednak całościowo na zaprezentowane dowody można, bez uchybienia zasadom logicznego rozumowania, przyjąć zdaniem sądu, że istotnie pozwany zawarł umowę pożyczki i otrzymał z tego tytułu kwotę

9700 zł. Wskazuje na to nie tylko treść złożonej przez powoda do akt sprawy umowy pożyczki z dnia 22 marca 2016 r. (poświadczonej za zgodność z oryginałem przez pełnomocnika powoda), ale i fakt przelania przedmiotowej kwoty z rachunku o numerze

(...) na rachunek o numerze (...). Wskazano także, że istotnym warunkiem uzyskania wskazanej w umowie pożyczki kwoty było uiszczenie przez pożyczkodawcę opłat z tytułu prowizji za udzielenie pożyczki oraz z tytułu opłaty przygotowawczej w łącznej wysokości 1592 zł. Pozwany warunek ten spełnił, czego dowodem są poświadczony za zgodność z oryginałem przez pełnomocnika powoda dyspozycje wypłaty przelewem oraz poświadczony za zgodność z oryginałem przez pełnomocnika powoda rejestr wprowadzonych przelewów w okresie od dnia 22 marca 2016 r. do dnia 24 lipca 2018 r. Odnośnie wysokości zadłużenia sąd oparł się nadto na danych zawartych w piśmie procesowym pełnomocnika powoda zatytułowanym „rozliczenie wysokości zadłużenia” oraz danych zawartych w piśmie procesowym pełnomocnika powoda z dnia 27 lipca 2018 r.. W ocenie sądu zaprezentowane w przedmiotowych dokumentach przez pełnomocnika powoda wyliczenia korelują z postanowieniami umowy pożyczki, są nadto zgodne z treścią dokumentów stanowiących jej integralną część (punkt 35 umowy).

Brak jest podstaw – według sądu – do twierdzenia, że umowa pożyczki jako taka jest nieważna (art. 58 k.c.). Pożyczka jest nazwaną umową kodeksową, została w tym przypadku zawarta na piśmie, nie można stwierdzić, że gdy chodzi o jej essentialia negotii zmierza ona do obejścia ustawy, jest sprzeczna z ustawą czy z dobrymi obyczajami. Co do pełnomocnictwa ze strony pożyczkodawcy sąd stwierdził, że umocowanie do tej czynności wynika niejako z faktu, że pożyczkodawca wypełniał treść umowy (wypłacił kwotę pożyczki), a nadto można przywołać tutaj treść art. 97 k.c.

W zakresie zarzutu braku indywidualnego uzgodnienia postanowień umowy pożyczki sąd uważał, że nie ma obowiązku czynienia takich uzgodnień. Dopuszczalne jest stosowanie wzorców umownych, o czym świadczy chociażby treść art. 385¹ k.c. Skoro bowiem postanowienia umowy zawarte z konsumentem a niezgodnione z nim indywidualnie nie wiążą go, dopiero jeżeli kształtują jego prawa i obowiązki w sposób sprzeczny z dobrymi obyczajami, rażąco naruszając jego interesy, to postanowienia nie obarczone taką wadą są co do zasady wiążące. Sąd zaznaczył, że nie uważa postanowień prowizji 1552 zł przy pożyczce 9700 zł za abuzywne. Taki koszt przygotowania umowy, oceny wniosku nie jest wygórowany. Za chybiony uznać również należy zarzut braku metodologii jej wyliczenia – pożyczkodawca określił ją jako procent pożyczzonej sumy i uzależnił od okresu na jaki pożyczono pieniądze, oceny zdolności kredytowej czy historii współpracy z pozwanym, a więc ogólnie od ryzyka pożyczki.

Podsumowując poczynione rozważania – zdaniem sądu – powodowi przysługuje roszczenie dochodzone przez niego w pozwie w pełnej wysokości tj. 8677,61 zł wraz z dalszymi odsetkami od kwoty należności głównej.

O kosztach orzeczono na podstawie art. 98 § 1 i § 3 k.p.c.

Apelację od powyższego wyroku wniósł pozwany, zarzucając:

1/ naruszenie przepisów postępowania mające istotny wpływ na wynik sprawy, tj.:

- art. 233 § 1 k.p.c., poprzez całkowicie dowolną i sprzeczną z zasadami logiki i doświadczenia życiowego ocenę zgromadzonego materiału dowodowego w szczególności ocenę:

a) statutu (...) i uznanie, że umowa pożyczki Nr (...) z dnia 22 marca 2016 r. była ważna podczas gdy z § 46 ust. 1 i 2 statutu (...) wynika, iż oświadczenia woli za kasę składają dwaj członkowie Zarządu lub jeden członek Zarządu i Pełnomocnik zaś

z dokumentacji zgromadzonej w sprawie nie wynika żeby takie oświadczenia złożyły w imieniu (...) wspomniane osoby,

b) umowy pożyczki, z której w żaden sposób nie wynika, że pomiędzy stronami doszło do zawarcia umowy pożyczki w sytuacji braku umocowania osób podpisujących

po stronie powoda przedmiotową pożyczkę oraz nie wynika z tej umowy, że została zawarta przez osobę czynną w lokalu przedsiębiorstwa, pomimo tych okoliczności sąd stwierdził

w sposób nieuprawniony, iż umowa pożyczki została pomiędzy stronami zawarta,

c) przyjęciu, że powód wykazał wysokość roszczenia, przedstawiając wyliczenie

w którym powód obciążył pozwanego odsetkami od kwoty 9700 zł, których nigdy nie postawił do dyspozycji pozwanemu, a jest to suma nienależnej prowizji za udzielenie pożyczki, opłaty przygotowawczej i składki ubezpieczeniowej, której powód nie wykazał żadnym dowodem, że przekazał ubezpieczycielowi i że pozwany został objęty ubezpieczeniem, co powinno skutkować, że powództwo co do wysokości nie zostało wykazane przez powoda,

d) uznanie przez Sąd, iż doszło do skutecznego wypowiedzenia umowy przez powoda, w przypadku kiedy powód wystosował do pozwanego wezwanie do zapłaty z informacją,

że w przypadku braku spłaty zaległych rat wezwanie należy traktować jako wypowiedzenie umowy pożyczki (tzw. wypowiedzenie warunkowe), a tym samym nie doszło do złożenia oświadczenia woli wypowiedzenia umowy pożyczki z dnia 22 marca 2016 roku,

- błąd w ustaleniach faktycznych polegający na uznaniu przez Sąd, iż pomiędzy stronami zawarto skutecznie umowę pożyczki z dnia 22 marca 2016 r., podczas gdy powód nie przedstawił pełnomocnictwa do podpisania umowy pożyczki w tym pełnomocnictw:

dla (...) E. G., P. L., D. O. - sąd stwierdził że „wynikało ono nijako z samego faktu że pożyczkodawca wypełniał treść umowy (tj. wypłacił kwotę pożyczki), nadto można przywołać art. 97 kc" - co w konsekwencji doprowadziło

do błędnego uznania sądu, że powód skutecznie zawarł z pozwanym umowę pożyczki,

a winno doprowadzić do ustalenia, że nie doszło pomiędzy stronami do skutecznego zawarcia umowy pożyczki. Rygor nieważności czynności prawnej, bez pisemnego pełnomocnictwa wynika wprost ze statutu powoda,

- błąd w ustaleniach faktycznych polegający na uznaniu przez Sąd, iż opłata przygotowawcza w wysokości 40 złotych, i prowizja w wysokości 1552 zł za udzielenie pożyczki jest właściwa, chociaż powód nie przedstawił żadnego dowodu na poniesienia tych kosztów,

- naruszenie art. 328 § 2 k.p.c. poprzez brak dostatecznego uzasadnienia okoliczności uzasadniających skuteczne umocowanie do zawarcia umowy pożyczki w przypadku zastosowania art. 97 k.c. w przypadku gdy nie ma w aktach żadnego dowodu że umowa została zawarta w lokalu przedsiębiorstwa przeznaczonym do obsługi publiczności,

- naruszenie art. 232 k.p.c. poprzez przyjęcie, że to na pozwanym ciążył obowiązek obalenia twierdzeń powoda, podczas gdy, to powódzie ciąży obowiązek udowodnienia faktów świadczących o zawarciu umowy, w sytuacji gdy powód nie przedstawił dowodów na wykazanie, iż została zawarta umowa pożyczki oraz udzielił pełnomocnictwa do zawarcia spornej umowy pożyczki przez pełnomocnika.

2/ naruszenie prawa materialnego, tj.

- art. 97 k.c. poprzez jego niewłaściwe zastosowanie w przypadku, gdy umowa pożyczki nie była zawierana przez osobę czynną w lokalu przedsiębiorstwa, a więc osoba dokonująca czynności prawnych imieniu powoda nie była do nich umocowana,

- art. 104 k.c. poprzez jego niezastosowanie w przypadku, gdy umowa pożyczki została podpisana przez osoby nie umocowane do dokonywania czynności prawnych w imieniu powoda,

- art. 720 k.c. poprzez błędne uznanie przez sąd, iż pomiędzy stronami doszło do zawarcia umowy pożyczki, w sytuacji, gdy brak jest jakiegokolwiek dowodu wskazującego na fakt zawarcia umowy pożyczki przez pozwanego,

art. 6 k.c. poprzez niewłaściwe zastosowanie, a w konsekwencji uznanie, iż strona powodowa sprostała ciężącemu na niej obowiązkowi udowodnienia dochodzonego roszczenia, w sytuacji braku wykazania przez powoda faktu udzielenia pełnomocnictwa do zawarcia spornej umowy pożyczki, zawarcia umowy pożyczki oraz przekazania środków finansowych na prawidłowy rachunek pozwanego i w końcu skutecznego wypowiedzenia umowy pożyczki.

W oparciu o tak sformułowane zarzuty skarżący wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku w całości i oddalenie powództwa w całości i zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych za obie instancje.

W odpowiedzi na apelację powód wniósł o oddalenie apelacji i zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda kosztów postępowania apelacyjnego, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja jest w części uzasadniona, jednak nie może prowadzić do jej uwzględnienia w całości.

Na wstępie należy zauważyć, iż wyrok w rozpoznawanej sprawie został wydany w postępowaniu uproszczonym uregulowanym w art. 505¹ do art. 505¹⁴ k.p.c. Stosownie do treści art. 505⁹ §1¹ k.p.c. w postępowaniu uproszczonym apelację można oprzeć na naruszeniu prawa materialnego poprzez błędną jego wykładnię lub niewłaściwe zastosowanie, czy na naruszeniu przepisów postępowania, które mogło mieć wpływ na wynik sprawy. Ponadto jeżeli Sąd drugiej instancji przy rozpoznawaniu apelacji nie przeprowadził postępowania dowodowego (tak jak w przedmiotowej sprawie), uzasadnienie jego wyroku powinno zawierać jedynie wyjaśnienie podstawy prawnej wyroku z przytoczeniem przepisów prawa (art. 505¹³ § 2 k.p.c.).

W postępowaniu uproszczonym z uwagi na ograniczenia kognicji Sądu Odwoławczego oraz katalog zarzutów apelacyjnych, niedopuszczalne są zarzuty, które dotyczą ustalenia faktów lub oceny dowodów (tak: wyrok Sądu Najwyższego z 20 stycznia 2010r., II PK 178/09 LEX nr 577829, Komentarz do art. 505 (9) k.p.c. pod red. Marszałkowska-Krześ 2015 wyd. 13, publik. Legalis, Komentarz KPC, t. II p od red. Piasecki 2014 wyd. 6, J. Jaśkiewicz, Apelacja w postępowaniu uproszczonym, PS 2003, Nr 10, s. 73; zob. także M. Michalska - Marciniak, Zasada instancyjności w postępowaniu cywilnym, Warszawa 2013, s. 332, M. Manowska, Postępowania odrębne, s. 323).

Odnosząc się do podniesionych w apelacji zarzutów naruszenia prawa materialnego i procesowego, trzeba zwrócić uwagę, że prawidłowość zastosowania lub wykładnia prawa materialnego może być dopiero właściwie oceniona na podstawie prawidłowo ustalonej podstawy faktycznej rozstrzygnięcia. Dlatego właśnie skuteczne zgłoszenie zarzutu dotyczącego naruszenia prawa materialnego, zasługuje na uwzględnienie tylko wtedy, gdy ustalony przez Sąd pierwszej instancji stan faktyczny, będący podstawą zaskarżonego wyroku, nie budzi zastrzeżeń (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 26 marca 1997r., II CKN 60/97, OSNC 1997/9/128).

Odnosząc się natomiast do zarzutu naruszenia art. 232 i 233 k.p.c. przez dokonanie błędnej oceny dowodów, wskazać trzeba, że w istocie dotyczą sfery prawa materialnego art. 97, 104, 6 i 720 k.c., także wskazanych w apelacji. Badanie zaś prawidłowości zastosowanych norm prawa materialnego nie jest natomiast dokonywane w trybie wskazanych przepisów procesowych, jak błędnie twierdzi strona skarżąca.

Chybiony jest przy tym zarzut dotyczący naruszenia art. 328 k.p.c. Podnieść bowiem należy, że o uchybieniu tego przepisu można mówić wtedy, gdy uzasadnienie nie zawiera elementów konstrukcyjnych pozwalających na kontrolę orzeczenia, weryfikację stanowiska sądu, zaś skarżący winien wykazać dla skuteczności stawianego w tym zakresie zarzutu, że nie ma z tej przyczyny możliwości jednoznacznej rekonstrukcji podstaw rozstrzygnięcia sprawy.

Wbrew skarżącej, Sąd Rejonowy w swoim uzasadnieniu – w jego treści – w sposób przejrzysty wyjaśnił podstawy prawne zapadłego rozstrzygnięcia oraz przytoczył treść relewantnych przepisów prawa, w tym art. 97 k.c. Uzasadnienie zaskarżonego rozstrzygnięcia z pewnością nie jest niepełne i pozwala na kontrolę zapadłego rozstrzygnięcia, weryfikację stanowiska sądu pierwszej instancji, który zaprezentował ponadto należyłą argumentację na poparcie swojego stanowiska.

Nie jest uzasadniony zarzut – naruszenie art. 6 k.c. – poprzez jego niewłaściwe zastosowanie i wskazanie, iż to strona powodowa sprostala ciężącemu na niej obowiązкови udowodnienia dochodzonego roszczenia.

Przypomnieć należy, że zgodnie z art. 6 k.c. ciężar udowodnienia faktu spoczywa na osobie, która z faktu tego wywodzi skutki prawne. Zatem z procesowego punktu widzenia ciężar dowodu spoczywa na powodzie. Jak podkreślił Sąd Apelacyjny w Warszawie w wyroku z dnia 4 września 2013 r. I ACa 259/13 materialnoprawną zasadę rozkładu ciężaru dowodu (art. 6 k.c.) uzupełniają reguły procesowe (w szczególności art. 3 k.p.c. i art. 232 k.p.c.) nakazujące stronom przejawiać aktywność w celu wykazania wszystkich istotnych okoliczności i faktów, z których wywodzą skutki prawne, w szczególności wskazywać dowody. Obowiązek przedstawiania dowodów odnosi się zarówno do przesłanek dotyczących samej zasadności dochodzonego roszczenia, jak i jego wysokości. Jeżeli natomiast powód wykazał wystąpienie określonych faktów przemawiających za słuszością dochodzonego roszczenia, to wówczas pozwany obarcza ciężar udowodnienia faktów i okoliczności uzasadniających oddalenie powództwa.

Zgodnie zatem z treścią przepisu art. 6 k.c., to właśnie na stronie pozwanej, jako na dłużniku, spoczywał ciężar udowodnienia faktu, że roszczenie powoda jest niezasadne, że nie doszło do zawarcia umowy, nie doszło do przekazania środków finansowych na rachunek pozwanego, że nie doszło do

skutecznego wypowiedzenia umowy pożyczki, jak również to, że pożyczka została przez niego spłacona niż to wynika z twierdzeń wierzyciela. Wierzyciel powinien udowodnić jedynie fakt zawarcia umowy i jej warunki, w tym wysokość udzielonej pożyczki. Strona skarżąca jednak w żadnym sposób nie udowodniła takich okoliczności.

Analiza dowodów z dokumentów przedstawionych przez strony – zwłaszcza przez powoda, w tym w szczególności kserokopia umowy pożyczki poświadczona za zgodność, zestawienie dyspozycji przelewów na rachunek pozwanego, wypowiedzenie umowy, wskazywała, że powód udowodnił zasadność żądania za pomocą środków dowodowych, o których mowa w art. 308 § 1 i 309 k.p.c.. Ponadto w sprawie sąd był uprawnionym do uznania przedstawionych przez powoda dowodów za dokumenty prywatne (art. 245 k.p.c.) i w takich kategoriach ocenił ich przydatność i wiarygodność w sprawie – zgodnie z art. 253 k.p.c.

Nie jest też skuteczny zarzut dotyczący naruszenia art. 97 i 104 k.c. - zawarcia umowy pożyczki przez osoby nie umocowane do dokonywania czynności prawnych w imieniu powoda, gdyż z załączonych do akt pełnomocnictw (k. 153 - 155) wynika, że osoby podpisujące umowę w imieniu pożyczkodawcy miały umocowanie do dokonania przedmiotowej czynności.

Wskazać także trzeba, że w sprawie znalazło zastosowanie ustawowe domniemanie, że osoby podpisujące pożyczkę w imieniu wierzyciela dysponowali umocowaniem do czynności prawnych, które zazwyczaj są dokonywane z podmiotami korzystającymi z usług przedsiębiorstwa powoda (art. 97 k.c.) i to nie tylko w miejscu położenia oddziału, co miało miejsce przy zawieraniu umowy (patrz: wyrok SN z 14 maja 2002 r. V CKN 1031/00). Ponadto w wyroku z 5 grudnia 2003 r. (IV CK 186/02), Sąd Najwyższy wskazał, że „Przepis art. 97 k.c. odnosi się do wszystkich osób, które mają faktyczną możliwość dokonywania czynności prawnych w obiektach przedsiębiorstwa i zastosowanie zawsze, gdy przedsiębiorstwo nie poinformowało w sposób wyraźny swoich klientów o tym, że konkretne osoby czynne w jego lokalu nie są umocowane do zawierania umów”. Należy także zwrócić uwagę na wyrok Sądu Najwyższego z dnia 12 grudnia 1997 r. (III CKN160/97), w którym stwierdzono, że „ochrony tej klient może zostać pozbawiony jedynie w razie ustalenia, że przy zawieraniu umowy wiedział o tym, iż zawiera ją z osobą nie umocowaną do takich działań, albo gdyby okoliczności wykluczały wszelką wątpliwość co do umocowania (braku umocowania) tej osoby do zawierania umów ze skutkiem dla przedsiębiorstwa”. Pozwany nie zdołał obalić powyższej okoliczności, co sprawia, że art. 104 k.c. w sprawie nie miał także zastosowania.

Wszystko to sprawia, że pozwany w trakcie dokonywania spornej czynności prawnej miał świadomość tego, że zawiera umowę pożyczki jako pożyczkobiorca i wiedział jakie są konsekwencje takiego jego działania, co spełnia dyspozycję art. 720 k.c., wbrew twierdzeniom skarżącego.

Ponadto przedłożone przez powoda dowody w postaci zestawienia dyspozycji przelewów na rachunek pozwanego, potwierdzają fakt otrzymania pożyczki.

Należy się jedynie zgodzić ze skarżącym, że w nie zostało wykazane w sprawie, aby wolą pozwanego było przekazanie 453 zł na bliżej nieokreśloną składkę ubezpieczeniową.

Skoro bowiem ubezpieczenie NNW jest dobrowolne i nie stanowi zabezpieczenia pożyczki – jak sam powód twierdzi w piśmie z 13 maja 2019 roku (k. 150 - 151), to kwotę tę nie można zaliczać do kosztów pożyczki, a co za tym idzie powód niezasadnie zaliczył ją na poczet kapitału pożyczki. W takim wypadku za niezasadne należało także uznać naliczenie odsetek karnych naliczonych od dnia wymagalności w kwocie 37,18 zł. Nie zostało też wykazane zawarcie umowy ubezpieczenia, które uzasadniałoby przekazanie tej kwoty na konto (...).

Z powyższych względów należało zatem od dochodzonego przez powoda roszczenia w wysokości 8677,61 zł odjąć koszty ubezpieczenia i odsetek karnych w łącznej kwocie 490,18 zł (453 zł plus 37,18 zł).

Dlatego też, Sąd Okręgowy zmienił zaskarżony wyrok na podstawie art. 386 § 1 k.p.c., w sposób opisany jak w punkcie 1 sentencji, natomiast dalej idącą apelację oddalił w oparciu o treść art. 385 k.p.c., o czym orzekł jak w punkcie 2 sentencji.

Zważywszy na zakres oddalenia powództwa Sąd Okręgowy nie dokonywał zmiany rozstrzygnięcia o kosztach procesu na podstawie art. 100 zd. 1 k.p.c.

O kosztach postępowania apelacyjnego Sąd Okręgowy orzekł w punkcie 3 sentencji na podstawie art. 100 k.p.c. w zw. z art. 391 § 1 k.p.c., a zatem zgodnie z zasadą stosunkowego rozdzielenia kosztów. Skoro zatem pozwany przegrał sprawę w 94 %, zaś wygrał w 6 %, co doprowadziło w konsekwencji do zasądzenia od pozwanego na rzecz powoda 765,96 zł tytułem zwrotu kosztów postępowania apelacyjnego.